

**A Csokonyavisontai fás legelő (HUDD20053)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület**

Natura 2000 fenntartási terve



**Összeállította:
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság**



2021

Tartalom

1. A terület azonosító adatai	3
1.1. Név.....	3
1.2. Azonosító kód.....	3
1.3. Kiterjedés.....	3
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek.....	3
1.5. Érintett települések	4
1.6. Egyéb védettségi kategóriák.....	5
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	5
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv	5
1.7.2. Településrendezési eszközök	5
1.7.3. Körzeti erdőtervek.....	5
1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek	6
1.7.5. Halgazdálkodási tervek	6
1.7.6. Vízigyűjtő gazdálkodási terv.....	6
1.7.7. Világörökségi kezelési terv vagy tervezet.....	6
2. Veszélyeztető tényezők	7
3. Kezelési feladatok meghatározása	12
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	12
3.2. Kezelési javaslatok	13
3.2.1. Élőhelyek kezelése	13
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	36
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	36
3.2.4. Kutatás, monitorozás	37
3.2.5. Mellékletek.....	38
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében.....	44
3.3.1. Agrártámogatások	44
3.3.3. Egyéb.....	47
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	48
3.4.1 Felhasznált kommunikációs eszközök	48
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	48
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	49

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Csokonyavisontai fás legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjtT)

1.2. Azonosító kód

HUDD20053

1.3. Kiterjedés

497,07 ha

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2018. évi változatát vettük alapul.

1.4.1. Jelölő élőhelyek

Kód	Magyar név
6510	Sík és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)
91E0*	*Enyves éger alkotta ligeterdők, láperdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
91L0	Illír gyertyános-tölgyesek (<i>Erythronio-Carpinion</i>)

* kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

A terület Natura 2000 adatlapján nem szereplő, de a 2018-as felmérések során kimutatott jelölőnek javasolt közösségi jelentőségű élőhely:

Kód	Magyar név
3130	Oligo-mezotróf állóvizek <i>Littorelletea uniflorae</i> és/vagy <i>Isoeto-Nanojuncetea</i> vegetációval

1.4.2. Jelölő fajok

A terület Natura 2000 adatlapján nem szereplő, de a felmérések során kimutatott, jelölőnek javasolt közösségi jelentőségű fajok:

Magyar név / Tudományos név
vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)
nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)
nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)
skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)
kerekvállú állasbogár (<i>Rhysodes sulcatus</i>)

1.5. Érintett települések

Település	Megye	Település területe (ha)	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
			(ha)	(%)	
Csokonyavisonta	Somogy	8129	497,07	100	6,11

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Kapcsolódó jogszabály száma
Országos jelentőségű védett természeti terület	143/TT/77	Csokonyavisontai fás legelő Természetvédelmi Terület	437,47	88,01	5/1977. OTvH hat.
Európai közösségi jelentőségű különleges madárvédelmi terület	HUDD10008	Belső-Somogy különleges madárvédelmi terület	497,07	100	275/2004. (X. 8.) Korm rendelet
Ökológiai hálózat magterület övezete	MT	-	497,07	100	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről (OTrT)

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről

1.7.2. Településrendezési eszközök

2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről

Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 15/2004. (XII. 27.) számú rendelete Somogy megye területrendezési tervéről.

Csokonyavisonta Önkormányzatának 9/2006. (VIII. 10.) számú rendelete a szabályozási tervről és a helyi építési szabályzatról, egységes szerkezetben a 9/2007. (VI. 20.), a 14/2008. (X. 21.), a 9/2010. (XI. 23.), az 5/2012. (IV. 17.) és a 8/2012. (V. 29.) számú rendeletekkel.

1.7.3. Körzeti erdőtervek

A Somogy Megyei kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatalának SO-04G/ERD/78-5/2018 számú határozata a Barcsi Erdőtervezési Körzet Erdőtervére vonatkozóan.

1.7.4. Tájégségi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A terület a Dél-dunántúli Vadgazdálkodási Táj Belső-somogyi vadgazdálkodási tájgségéhez (405) tartozik. A tájgségi vadgazdálkodási tervet a Dél-dunántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájgségeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 10/2018. (VII.3.) AM rendelet hirdette ki.

Vadászatra jogosult	Vadászatra jogosult		Vadgazdálkodási üzemterv	
Kódszáma	Neve	Címe	Terület nagysága (ha)	Érvényességi ideje
14-356511-2-4-4	Somogyi Erdészeti és Faipari Zrt. Lábod	7400 Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 21.	52187,4	2017-2037

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

A területen halgazdálkodás nem folyik.

1.7.6. Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

A tervezési területre a Víz Keretirányelv hazai megvalósítása körében, a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv, 3-2 Rinya-mente alegység (kiadja: Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, 2016. április) terve vonatkozik.

A felülvizsgálat éve: 2021.

A terv elérhető a vízügyi honlapon:

<https://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149>

1.7.7. Világörökségi kezelési terv vagy tervezet

A tervezési terület a tervkészítéskor nem képezi a világörökség részét és nem készült kezelési tervezet.

2. Veszélyeztető tényezők

Jelenleg ható belső eredetű veszélyeztető tényezők:

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H magas; M: közepes; L: kis jelentőségű	Érintett terület nagysága %	Jelölő fajra vagy élőhelyre gyakorolt hatás
A06	Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)	M	5	A gyepművelés esetleges felhagyásával a területek cserjésedése és erdősülése valamint özönnövények gyorsabb térhódítása révén az élőhelyek fokozatos csökkenése, degradációja valószínű. Érintett fajok és élőhelyek: 6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>) díszes tarkalepke (<i>Ephydryas maturna</i>)
B03	Erdőfelújítás idegenhonos, vagy tájidegen fajokkal vagy azok betelepítése (beleértve az új fajokat és GMO-kat)	M	15	A tájidegen fafajokkal történő felújítás (pl. akác) gyakorlatának fenntartása, a környező terület erdőállományainak degradációjához is vezethet, a védett fajok élőhelyeinek minőségét ronthatja, így ezen fajok állomány nagyságának csökkenéséhez vezethet. Érintett fajok és élőhelyek: 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>) kerekvállú állásbogár (<i>Rhysodes sulcatus</i>)
B07	Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is	M	40	A holt fák eltávolítása főként a xilofág szervezetek számára veszélyes, mivel nem csak élőhelyük tűnik el, de sok esetben az eltávolított holt fában fejlődő lárvák is elpusztulnak. Érintett fajok és élőhelyek: 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek

				nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) kerekvállú állasbogár (<i>Rhysodes sulcatus</i>)
B08	Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát)	M	40	Az idős fák eltávolítása sok védett faj élőhelyének, bűvőhelyének megszűnésével jár. Általában az idős (főként a már odvasodó) egyedekhez több faj kötődik. Érintett fajok és élőhelyek: 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) kerekvállú állasbogár (<i>Rhysodes sulcatus</i>) odúlakó madár- és denevérfajok
B10	Illegális fakitermelés	L	40	Több helyen megfigyelhető illegális fakitermelés. A szakszerűtlen fadóntések esetenként érzékeny területek bolygatásával járnak. Előfordul a jelölő xilofág fajok életterül szolgáló holt faanyag engedély nélküli eltávolítása is. Érintett fajok és élőhelyek: 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) kerekvállú állasbogár (<i>Rhysodes sulcatus</i>)
B16	Faanyag szállítása	M	15	A felázott talajon való szállítás és közlekedés károsítja az erdei aljnövényzetet és a gyepet. Érintett fajok és élőhelyek: 6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek
B20	Növényvédő	M	3	A növényvédőszerek károsíthatják

	szerek erdészeti használata			elsősorban a vízi életközösségeket, a szárazföldi gerinctelen faunaelemeket, valamint a táplálékhálózatba kerülve fogyasztóikat is (pl. védett denevér és madárfajokat). A vegyszerek természeti környezetbe jutása elősegíti annak degradációját, érzékeny fajok eltűnését. Érintett fajok és élőhelyek: 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek nagy hősincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) kerekvállú állasbogár (<i>Rhysodes sulcatus</i>) vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)
G08	Hal- és vadállomány kezelése	H	100	A túltartott vadállomány nehezíti az erdők természetes felújulását. Az érzékeny gyepes területeken a vadak taposással, túrással károsítják a védett fajokat és élőhelyeket, elősegítik az özönnövények terjedését. Érintett fajok és élőhelyek: 3130 - törpekákás iszapnövényszet 6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)
I01	Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok	1	5	A területen elszórtan megjelent a bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) és a selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>). Az inváziós fajok Flóra- és vegetációszennevező szerepet töltenek be, kiszorítják a honos fajokat és megváltoztatják az élőhelyeket. Érintett fajok és élőhelyek: 3130 - törpekákás iszapnövényszet 6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek
I02	Egyéb	H	50	Fás szárú inváziós, illetve intenzíven

	idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)			terjedő fajok közül elsősorban az akác terjedése okoz problémát az erdőszerkezet átalakításával és az aljnövényzet degradációjával. A lágyszárúak közül a <i>Solidago</i> -fajok, az alkörmös (<i>Phytolacca americana</i>), a parlagfű (<i>Ambrosia artemisiifolia</i>) figyelhető meg helyenként. Jelentős flóra- és vegetációszennyező szerepet töltenek be, kiszorítják a honos fajokat és megváltoztatják az élőhelyeket. Érintett fajok és élőhelyek: 3130 - törpekákás iszapnövényzet 6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek
N02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	M	25	A hosszú aszályos időszakok gyakoribbá válása, a talajvízszint csökkenése a vizes élőhelyek szárazodását, jellegük megváltozását, gyomosodását okozzák. Érintett fajok és élőhelyek: 3130 - törpekákás iszapnövényzet 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)

A területen kívülről érkező és potenciális veszélyeztető hatások:

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H magas; M: közepes; L: kis jelentőségű	Érintett terület nagysága %	Jelölő fajra vagy élőhelyre gyakorolt hatás
E01	Utak, ösvények, vasútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra (pl. hidak, viaduktok, alagutak)	M	1	A területet É-D irányba műút szeli ketté, amely barriert, és rendszeres zavarást jelent az állatvilág számára. A műút mentén a szemetelés, illetve a műútról könnyen megközelíthető részeken esetenként az illegális hulladéklerakás okoz problémát. Érintett fajok és élőhelyek: 6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek
A21	Növényvédő	L	5	Biocid termékek, kemikáliák, rovarölő

	szerek használata a mezőgazdaságban			szerek mezőgazdasági használata a mezőgazdasági területekkel szomszédos természetes élőhelyek, felszíni és talajvizek szennyezésével károsíthatják elsősorban a vízi életközösségeket, a szárazföldi gerinctelen faunaelemeket, valamint a táplálékhálózatba kerülve fogyasztóikat is (pl. védett denevér és madárfajokat). A vegyszerek természeti környezetbe jutása elősegíti annak degradációját, az inváziós fajok térnyerését, érzékeny fajok eltűnését. Érintett fajok és élőhelyek: 3130 - törpekákás iszapnövényzet 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>) nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)
B09	Tarvágás	M	40	A tarvágások elősegítik a természetes élőhelyekre és fajaikra veszélyt jelentő tájidegen inváziós fajok terjedését, ami az állományok alapvető átalakulását okozhatja. A tarvágások és mesterséges felújítások, illetve a rövid időszak alatt végigvitt, egyenletes bontással járó felújítóvágások az erdők szerkezetének és fajösszetételének átalakulásához, az állomány homogenizálódásához, a biodiverzitás csökkenéséhez vezethetnek. Érintett fajok és élőhelyek: 91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők 91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>) nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) kerekvállú állasbogár (<i>Rhysodes sulcatus</i>)

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Általános célkitűzések:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Kiemelt fontosságú cél a (6510) Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, valamint a (91L0) Illír gyertyános-tölgyesek (*Erythronion-Carpinion*) és (91E0*) Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása.

Fő célkitűzések:

- A jellegzetes fás legelő fenntartása a gyepterületek legeltetésével, kaszálásával, a cserjésedés visszaszorításával. A cserjeirtás során az őshonos fafajok (kocsányos tölgy, magas kőris) egyedeinek meghagyása.
- Az erdőgazdálkodási gyakorlatban természetközeli módszerek meghonosítása és általánossá tétele.
- A jelölő erdei állományokban a korábbi legelők idős hagyásfáinak meghagyása.
- Az őshonos fajokból álló állományok természetes felújulásának elősegítése céljából a vadléttség csökkentése.
- Inváziós, illetve intenzíven terjedő növényállományok (kései meggy, fehér akác) terjedésének megelőzése.

További célok és célkitűzések:

- Elegyetlen faállományokban változatos kor- és fafajösszetétel fokozatos elérése.
- Nem őshonos faállományok lecserélése a termőhelynek megfelelő őshonos fafajú állományokra.
- Vizgazdálkodás helyzetének javítása, láp és mocsárerdők megfelelő vízellátásnak biztosítása elsősorban vízvisszatartás útján.
- A terület jelölő erdőállományaiban a közösségi jelentőségű fészkelő madárfajok (*Ciconia nigra*) védelmére fészkek körüli pufferezóna kijelölése.
- A tájképi sokszínűség, a mozaikos élőhelyegyüttes, a hagyományos tájhasználat nyomán kialakult fás legelő és az idős delelőfák megőrzése.
- A mészmentes homokon kialakult értékes növénytársulások és a hozzájuk kötődő ritka növény- és állatfajok megőrzése.
- A természetközeli erdők megőrzése, helyreállítása.
- A legeltetési állattartás, mint hagyományos gazdálkodási forma megőrzése.

3.2. Kezelési javaslatok

3.2.1. Élőhelyek kezelése

A Natura 2000 területre vonatkozóan természetvédelmi szempontból javasolt kezelések jobb átláthatósága érdekében kezelési egységeket (**KE**) határozzunk meg, mivel az eltérő élőhelyek, fajok, és a jellemző gazdálkodási formák eltérő kezelést igényelnek. Az intézkedések egy része általánosan területszinten értelmezhető, más részük pedig csak egy-egy kezelési egységhez kötődik. A javasolt intézkedések minden esetben a jelölő élőhelyek és fajok megőrzésére irányulnak.

„A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

Teljes területre vonatkozó, gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

Építési tevékenység:

A Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet előírásai szerint új épületek, építmények csak természetvédelmi célból, illetve a külterjes állattartás kiszolgálása céljából építhetők, hagyományos, tájba illő kivittel. A védett területeken kívüli részek esetében építési tevékenység engedélyezése szintén csak akkor javasolt, ha az a természetvédelmi célokkal összeegyeztethető, jelölő fajokra és élőhelyekre nincs jelentős káros hatással. Az új építmények tájba illesztéséről a hatályos szabványoknak és a településrendezési eszközök előírásainak is megfelelően gondoskodni kell. Óriásplakát vagy más tájképbe nem illeszkedő építmény elhelyezése nem javasolt.

Közlekedés:

A Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet előírásai szerint: A gépjármű forgalmat a védett területen minimalizálni kell, gépjárműhasználat csak kezelési, karbantartási, gazdasági

munkák és havária esetén megengedett. A közlekedésre (gyalogos, kerékpáros, lovas és gépjárműves) kizárólag a meglévő utak használhatók. Új utak kijelölése, földutak burkolása, stabilizálása csak természetvédelmi okból támogatható. A védett területen is kívül javasolt a már meglévő földutak használata, új út létesítése nem javasolt.

Turizmus:

A kirándulók döntő többsége betartja azokat az előírásokat, amelyekről értesítjük, ezért a turistákat korrekt módon tájékoztatni kell a védett értékekről, illetve a megőrzésük érdekében betartandó szabályokról. A Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet előírásai szerint a védett területrészekben tömegrendezvény nem rendezhető.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet értelmében száznál több fő részvételével zajló közösségi és tömegsportesemény rendezéséhez, valamint a technikai jellegű sporttevékenység folytatásához a védett területen kívül eső részek esetében is a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges. A rendezvények előtt a természetvédelmi kezelővel való előzetes egyeztetés ajánlott. A terület sérülékenysége miatt technikai és motorsportok engedélyezése nem javasolt. A területen költő fokozottan védett madarak fészkének védőzónáiban a költési időben tilos a látogatás.

Ipari tevékenység, bányászat:

Ipari tevékenység a védett területtel átfedő területrészekben nem folytatható. A 0445-ös hrsz-ú területen (EOV koordináták: 528071,64; 79090,63), található az állami tulajdonban (a Bányavagyon-hasznosító Nonprofit Kft. vagyonkezelésében) lévő Rul-3 jelű használaton kívüli szénhidrogén-bányászati célú mélyfúrás. A Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet előírásai szerint bányászati és ipari tevékenység nem folytatható a védett területen. A 0445 hrsz-ú ingatlanon található RUL-3 jelű kút felszámolásával kapcsolatos tevékenységek kivételével tilos olyan tevékenységet folytatni, olyan létesítményt elhelyezni és üzemeltetni, amely a terület jellegét, védett növény- és állatvilágát zavarja vagy veszélyezteti.

A védett részekben kívüli Natura 2000 területen ipari tevékenység csak a környezetvédelmi és a természetvédelmi hatóság engedélyével végezhető, amennyiben a tevékenység környezetvédelmi és/vagy természetvédelmi érdeket nem sért.

Bányászati tevékenység a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő horizontálisan nem bővíthető. (2018. évi CXXXIX. tv. 25. §).

Teljes területre vonatkozó, gazdálkodáshoz köthető javaslatok

Vízgazdálkodás:

A Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet előírásai szerint:

- A területen a vízfolyások medrét tisztítani, mélyíteni és szélesíteni csak a természetvédelmi célokkal összhangban, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) egyeztetett módon lehet úgy, hogy azzal a terület vízzel való ellátottsága ne csökkenjen.

- A terület vízellátásának javítása érdekében az árkokban lefolyó víz duzzasztásával a vizet minél tovább a területen kell tartani.

- Mindennemű vízrendezési beavatkozás az igazgatóság szakembereivel előzetesen egyeztetett módon történhet.

- Zsilib, áteresz kizárólag a természetvédelmi célú vízellátás biztosítása érdekében, a természetvédelmi hatóság engedélyével létesíthető.

A területen található árkokon mederfenntartási munkák elvégzése természetvédelmi szempontból nem szükséges, csak akkor támogatható, ha jogszabályi kötelezettség írja elő, esetleg élet- vagy vagyonvédelmi szempontból feltétlenül szükséges. Ezen túlmenően nem javasolt a vízfolyások medrének, mélyítése, szélesítése, vagy bármilyen más módon a területről történő vízelvezetés.

Vadgazdálkodás:

A Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet előírásai szerint:

- A területen hosszú távon csak őshonos vadfajokból álló vadállomány tartható fenn.

- A vadállományt a terület vadászati üzemtervében meghatározott vadeltartó képességének megfelelő szintre kell csökkenteni.

- A területen újabb vadat vonzó létesítményt (sózó, szóró, itató) tilos elhelyezni.

A természetvédelmi területtel nem átfedő részeken is javasolt a vadgazdálkodási létesítmények kihelyezéséről a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni. Fontos a terület további gyomosodásának megakadályozása a szórók, etetők környékén. Ügyelni kell arra, hogy a kiszórt takarmány ne tartalmazzon a terület fertőzésére alkalmas propagulumot. Amennyiben a vadgazdálkodási létesítmények környékén mégis inváziós fajok jelennek meg, gondoskodni kell azok eltávolításáról, további terjedésük megelőzéséről.

A csülkösvad állományának csökkentése országos szintű probléma, melynek kezelése elengedhetetlen a természetvédelmi célok eléréshez, és a természetvédelmi szemléletű erdőgazdálkodás megvalósításához.

Erdőgazdálkodás:

A Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet szerint a védett erdőkben az alábbi kezelési előírások érvényesek:

- Az erdészeti munkák során a természeteshez közeli fafaj-összetételű és állomány-szerkezetű erdő kialakítására és fenntartására kell törekedni.

- A mozaikos társulásszerkezet kialakítása, illetve fenntartása érdekében az erdők közötti gyepfoltok beerdősítése tilos.

- A nem őshonos fafajú erdőket fokozatosan őshonos fafajokból álló erdővé kell átalakítani.

- A felújítási munkálatokat a talaj lehető legkisebb mértékű bolygatásával kell elvégezni.
- Erdősítést őshonos fafajokkal kell végezni, a csemeteneveléshez azonos származási körzetből kell a magokat beszerezni.
- Fokozottan védett madárfaj egyedei fészkének 400 méter sugarú körzetében csak a költési és a fiókanevelési időn (december 15.-augusztus 1.) kívül szabad erdőgazdálkodási beavatkozásokat végezni, 100 méter sugarú körben semminemű erdészeti munka nem végezhető.
- A fakitermelést szeptember 1. és március 1. között kell elvégezni (az akác-átalakítás kivételével, amit augusztus folyamán is lehet végezni).
- Az egykori legelőről megmaradt idős, böhöncös fákat sem élő, sem elpusztult állapotban nem szabad kitermelni, ledönteni. A gyérítések során az élő idős fák koronájába benőtt fákat ki kell vágni, hogy oldalágaik árnyékoltsága csökkenjen.
- A Csokonyavisonta 69 D és 69 E erdőrészelekben és az erdőkben található vízborításos foltokban semminemű bolygatás, illetve erdészeti munka nem engedhető meg (még egészségügyi termelés sem), kivéve ha a kedvező ökológiai állapotok fennmaradását külső hatás veszélyezteti.
- A gyérítések során az elegyfákat kímélni kell, a lábon száradt fák legalább felét, a böhöncös fákból hektáronként legalább 3-4 egyedet, továbbá az odvas fákat meg kell hagyni, az elpusztult és gazdaságilag értéktelen fákat nem kell ledönteni.
- Őshonos állományok véghasználatakor - az állományszerkezet stabilitásától függő méretben, illetve mennyiségben - hagyásfa csoportokat és hagyásfákat kell visszahagyni.
- Az akác állományok fafajcseréje során az állomány alatt jelen lévő vagy a beültetett őshonos fajok egyedeire kell a felújítást alapozni.
- A kései meggy terjeszkedésének megakadályozására a már termő egyedeket minél hamarabb ki kell termelni, a sarjakat pedig 3-8 évente le kell verni - a vegyszeres kezelést sem kizárva.

Gyepgazdálkodás:

A Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet szerint a védett gyepeken (réteken és legelőkön) az alábbi kezelési előírások érvényesek:

- A gyepeket elsősorban legeltetéssel kell kezelni. Ha erre nincsen mód, a gyepet évente le kell kaszálni. A gyepek kezelésének időpontját lehetőség szerint a területen található gyomnövények és esetleges allergén hatásaik figyelembevételével kell meghatározni.
- A gyepek további beerdősülését, cserjésedését rendszeres cserjeirtással, szárzúzózással meg kell akadályozni.
- A gyepterületeken tilos a műtrágyahasználat, növényvédőszeresek közül csak a biogazdálkodásban megengedettek alkalmazhatók.
- Tilos a gyep feltörése.
- A védett növény- és állatfajok megóvása, illetve a gyep túllegeltetésének elkerülése érdekében a természetvédelmi hatóság az igazgatóság kezdeményezésére a legeltetést és a kaszálást térben és időben korlátozhatja.

Kezelési egységekre vonatkozó javaslatok

A kezelési egység értelmezése és a lehatárolásra vonatkozó szempontok:

A tervezési terület élőhelytípusai, illetve azok természetességi állapota és a gazdálkodási módok alapján 7 kezelési egység került elkülönítésre. A kezelési egységek lehatárolása a 2018-ban végzett élőhelyfelmérés alapján történt. A kezelési egységek határai az élőhelyfoltokat követik, nem telekhatárokat vagy erdőrészlet-határokat, ezért nem rögzítettek, az élőhelyfoltok esetleges átalakulásával vagy vándorlásával együtt rugalmas módosításuk szükséges. Pontos térbeli lehatárolásuk a fenntartási terv gyakorlati alkalmazása során ezen terv térképmellékletének és leírásainak iránymutatása alapján, a konkrét feladat ismeretében a területen illetékes természetvédelmi őr segítségével, a terület aktuális állapotának megfelelően a helyszínen végzendő.

Kód	Kezelési egység megnevezése	Á-NÉR élőhely	Élőhely Natura 2000 kód
KE-1	Természetszerű erdők	J2, J5, K1a	91E0, 91L0
KE-2	Honos fafajú jellegtelen és másodlagos erdők, cserjések	J2, J5, K1a, P1, RB, RC, OA	91E0, 91L0
KE-3	Tájjidegen és elegyes erdők	RDb, S1, S3, S4	-
KE-4	Fátlan vizes élőhelyek	B3, B4, OA	3130
KE-5	Fás legelő	D34	6510
KE-6	Másodlagos fátlan élőhelyek	OC, OF	-
KE-7	Egyéb (roncsterületek)		-

KE-1 természetszerű erdők

(a) Kezelési egység kódja: KE-1

(b) Kezelési egység meghatározása: Természetszerű erdők

A mélyebb fekvésű, vizes területek jó természetességű égeres mocsárerdei, égerligetei, valamint a szárazabb részeken található természetközeli állapotú gyertyános – kocsánytalan tölgyes állományok.

A kezelési egységbe tartozó területek a Csokonyavisontai fás legelő TT területén találhatók.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

J2 láp- és mocsárerdők

J5 égerligetek

K1a gyertyános – kocsányos tölgyesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők

91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

apró fillércsiga (*Anisus vorticulus*)

sápadt szemeslepke (*Lopinga achine*)

skarlábogár (*Cucujus cinnaberinus*)

kerekvállú állásbogár (*Rhysodes sulcatus*)

barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*)

erdei béka (*Rana dalmatina*)

vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*)

kecskebéka (*Pelophylax esculentus*)

fürge gyík (*Lacerta agilis*)

közönséges denevér (*Myotis myotis*)

fehérszélű törpedenevér (*Pipistrellus kuhlii*)

vadmacska (*Felis silvestris*)

fekete gólya (*Ciconia nigra*)

fekete harkály (*Dryocopus martius*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Alapvető fontosságú a terület vízháztartásának megőrzése, illetve javítása, a további szárazodás megakadályozása. A természetszerű erdőkben az elsődleges cél a minél teljesebb zavartalanság biztosítása. Amennyiben elkerülhetetlen a beavatkozás, fokozottan kell ügyelni arra, hogy csak kemény (száraz vagy fagyott) talajon történjen munkavégzés. Ügyelni kell az

inváziós fás- és lágyszárúak terjedésének megakadályozására, szükség esetén egyedeik eltávolítására. Az odúlakó és xilofág fajok védelme érdekében javasolt idős, vagy idős egyedeket is tartalmazó természetyszerű koreloszlású állományok kialakítására, és a megfelelő mennyiségű és minőségű (álló és fekvő, nagyobb törzsátmérőjű) holt faanyag területen tartására. A gerinctelen fauna védelme érdekében kerülni javasolt a vegyszerezést.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény vonatkozó rendelkezései

61/2017. (XII. 21.) FM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról

körzeti erdőterv

b) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslat	
E03	A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökerdő vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	mocsárerdők, láperdők termelésből való kivonása
E10	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	mocsárerdők, láperdők esetében
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.	
E36	Az adott erdőrészletben véghasználat esetén szálaló vágás alkalmazása.	gyertyános-tölgyes állományok esetében
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő	

	lágú és fásszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás) történő megakadályozása.	
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.	
E96	Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység időbeli korlátozása.	fokozottan védett madarak fészkeinek 100, költési és fiókanevelési időszakban 400 m sugarú körzetében biztosítani kell a háborítatlanságot
VA03	A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető.	

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A mocsárerdők, ligeterdők vízháztartásának megőrzése illetve javítása érdekében kisebb vízkormányzási munkák válhatnak szükségessé, hogy a víz minél hosszabb ideig a területen maradjon, a lápos, mocsaras, időszakosan vízzel borított részek ne száradjanak ki.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A 91E0 (Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők) jelölő élőhely vízhez kötődő társulásai csak akkor őrizhetők meg természetközeli állapotukban, ha biztosított a megfelelő vízháztartásuk és a lehető legkevesebb bolygatás éri őket. Az odúlakó és xilofág jelölő fajok állományainak megőrzése érdekében biztosítani kell az idős egyedek illetve állományok, valamint a megfelelő mennyiségű és minőségű holt faanyag jelenlétét.

KE-2 honos jellegtelen és másodlagos erdők, cserjések

(a) Kezelési egység kódja: KE-2

(b) Kezelési egység meghatározása: Honos fafajú jellegtelen és másodlagos erdők, cserjések

Közepes vagy annál rosszabb természetességű erdők. Legnagyobb arányban jellegtelen, gyomosodó vagy száradó telepített égeresek, sokszor nem megfelelő termőhelyen. Ide tartozik a zsugorodó fás legelő körül spontán felferődő erősen cserjés gyertyános - kocsányos tölgyes jellegű erdők egy része is, melyekben az öreg delelőfák még megtalálhatók. Az alapvetően honos fajokból álló erdők helyenként akáccal, kései meggyel, aranyvesszővel fertőzöttek.

A kezelési egységbe tartozó területek kevés kivétellel a Csokonyavisontai fás legelő TT területén találhatók.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

J2 láp- és mocsárerdők

J5 égerligetek

K1a gyertyános – kocsányos tölgyesek

P1 Őshonos fafajú fiatalosok

RB Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők

RC Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91E0 - Enyves éger és magas kőris alkotta ligeterdők

91L0 - Illír gyertyános-tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

nagy szarvasbogar (*Lucanus cervus*)

skarlábogár (*Cucujus cinnaberinus*)

erdei béka (*Rana dalmatina*)

vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

mocsári béka (*Rana arvalis*)

szoprán törpedenevér (*Pipistrellus pygmaeus*)

szőröskarú koraidenevér (*Nyctalus leisleri*)

csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*)

durvavitorlájú törpedenevér (*Pipistrellus nathusii*)

közönséges denevér (*Myotis myotis*)

közönséges késeidenevér (*Eptesicus serotinus*)

nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)

rőt koraidenevér (*Nyctalus noctula*)

fekete gólya (*Ciconia nigra*)

fekete harkály (*Dryocopus martius*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az erdők kezelése során törekedni kell a folyamatos erdőborítás biztosítására, a termőhelynek megfelelő, tájhozonyos fajokból álló, elegyes, idős állományrészeket is tartalmazó, vegyes korú erdő kialakítására és fenntartására. A jól működő erdei ökoszisztéma biztosításához gondoskodni kell elegendő mennyiségű holtfa jelenlétéről, az élőhelytípusnak megfelelő cserje- és gyepszint megővására, cserjés erdőszegélyek kialakításáról, az idős, odvasodó faegyedek kíméletéről. Az inváziós fajok további térhódítását meg kell akadályozni, kísérletet kell tenni visszaszorításukra. Törekedni kell az élővilág lehető legkisebb zavarásával járó, kíméletes erdészeti technológiák alkalmazására. Az erdők felújítása során csak tájhozonyos fafajok használata engedhető meg, törekedni kell helyi szaporítóanyag alkalmazására.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény vonatkozó rendelkezései

61/2017. (XII. 21.) FM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról

körzeti erdőterv

b) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslat	
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével.	
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és az állomány szélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.	
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket	

	nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.	
E20	Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkének (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	fokozottan védett madarak fészkének 100, költési és fiókanevelési időszakban 400 m sugarú körzetében biztosítani kell a háborítatlanságot
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közlekedésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében).	
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	
E27	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.	
E28	Természetes-, természetszerű- és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.	
E32	Örökerdő üzemmódra való áttérés.	
E33	Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése.	
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolások közlekedésének mellőzése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közlekedíteni.	
E38	Őshonos fafajú állományok véghasználata során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős	

	állomány összetételét jellemző formában.	
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.	
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása.	
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágy és fás szárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.	
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása.	
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erdőrészeket korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erélyű nevelővágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.	
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.	
E94	Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével.	
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység védett élőhelytípusaiban a természetszerű fajösszetételű és szerkezetű erdők kialakítása és fenntartása érdekében természetközeli gazdálkodás folytatása a hosszú távú cél, melynek elérése érdekében, amennyiben erre lehetőség nyílik, pályázati források kihasználása javasolt.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységhez tartozó területek nagyrészt országos jelentőségű természetvédelmi területen fekszenek, több védett és közösségi jelentőségű faj élőhelyei, melyek megőrzése (amely a terület elsődleges feladata kell legyen) csak természetközeli, kíméletes gazdálkodással, természetszerű erdők kialakításával illetve fenntartásával érhető el. A honos fajokból álló, de homogén, természetidegen szerkezetű ültetvények az erdők ökológiai szerepének betöltésére kevésbé alkalmasak. Természetességük növelésével növekszik az élőhelyi és faji diverzitás, stabilabb, és természetvédelmi szempontból értékesebb élőlényközösségek kialakulása válik lehetővé.

KE-3 tájidegen és elegyes erdők

(a) Kezelési egység kódja: KE-3

(b) Kezelési egység meghatározása: Tájidegen és elegyes erdők

Legnagyobb arányban akácosok elegyetlen vagy elegyes, ültetett vagy spontán felverődött állományai, valamint erdei fenyvesek és más ültetett tájidegen fajok állományai, illetve inváziós fajokkal erősen fertőzött erdőrészek tartoznak ebbe a kezelési egységbe. Alacsony természetességi értékű, erősen leromlott állapotú erdőterületek.

A kezelési egységbe tartozó területek nagyobb hányada a Csokonyavisontai fás legelő TT területén található.

(c) Kezelési egység megfeleltetése / Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők

S1 – Ültetett akácosok

S3 – Egyéb tájidegen lombos erdők

S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek: -

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*)

erdei béka (*Rana dalmatina*)

zöld levelibéka (*Hyla arborea*)

skarlábogár (*Cucujus cinnaberinus*)

szoprán törpedenevér (*Pipistrellus pygmaeus*)

szőrös karú koraidenevér (*Nyctalus leisleri*)

közönséges denevér (*Myotis myotis*)

közönséges késeidenevér (*Eptesicus serotinus*)

nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)

rőt koraidenevér (*Nyctalus noctula*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az idegenhonos állományok szerkezetátalakítása az elsődleges természetvédelmi cél ebben a kezelési egységben. A fajösszetételen túl az erdők szerkezetének természetességét is növelni szükséges az egyszintű erdők többszintessé tétele, a termőhelyi adottságoknak megfelelő, természet szerű szerkezetű és fajösszetételű állományok fokozatos kialakítása által. Az őshonos fajok egyedeinek védelmét biztosítani kell minden korosztályban, az

előhasználatok során a fakitermelések ne érintsék az őshonos fajok egyedeit, véghasználatkor pedig hagyásfaként maradjanak vissza a területen. Az erdőgazdálkodás során ahol az aljnövényzet még kevésbé degradálódott vagy természetközeli állapotú, ügyelni kell a lehető legkisebb mértékű bolygatására.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról
közzeti erdőterv

b) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslat	Megjegyzés
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.	
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.	
E51	Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal.	A termőhelynek megfelelően égeres vagy gyertyános – kocsányos tölgyes állományok kialakítása, lehetőleg helyi szaporítóanyag használatával.
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása.	A termőhelynek megfelelően égeres vagy gyertyános – kocsányos tölgyes állományok kialakítása.
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása.	
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok	

	véghasználata és felújítása során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megóvása.	
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők véghasználata során a tájhonos fafajok egyedeinek meghagyása (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).	
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása.	
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	
E96	Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység időbeli korlátozása.	fokozottan védett madarak fészkeinek 100, költési és fiókanevelési időszakban (dec. 15.- augusztus 1.) 400 m sugarú körzetében biztosítani kell a háborítatlanságot
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egységbe tartozó idegenhonos erdőállományok letermelése után (főként az országos jelentőségű természetvédelmi területen) törekedni kell a szerkezetátalakításra fafajcsere útján. Kímélni kell a természetes úton megjelent, őshonos fafajok egyedeit mind a felső- és alsó lombkoronaszintben, mind pedig a felújítási (cserje) szintben. Az intenzíven terjedő akác átalakítása jelentős költségekkel jár, melyet lehetőség szerint pályázati forrásból érdemes fedezni.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységhez tartozó területek a Natura 2000 oltalom mellett részben országos jelentőségű védett területek is egyben. A védett természeti területeken elsődleges cél a tájhonos élőhelyek rekonstrukciója, egyrészt a védelmi szintnek megfelelő természetesség elérése másrészt a környező értékes területek idegenhonos fajokkal való fertőződésének megelőzése érdekében is. Az idegenhonos fafajú erdőállományok a természetes, őshonos állományok számára is alkalmas termőhelyeken tenyésznek. Visszaszorításuk legjobb módja a véghasználatot követő szerkezetátalakítás, illetve az előhasználatok során az őshonos fajok egyedeinek kímélete.

KE-4 fátlan vizes élőhelyek

(a) Kezelési egység kódja: KE-4

(b) Kezelési egység meghatározása: Fátlan vizes élőhelyek

Időszakosan vízzel borított, kiszáradó lápfoltok, zsombékos, sásos mélyedések és nedves gyepek, helyenként törpekákás iszapnövényzettel. Megfelelő vízviszonyok mellett a kételtűfauna számára ideális szaporodóhelyek.

A kezelési egységbe tartozó területek kevés kivétellel a Csokonyavisontai fás legelő TT területén találhatók.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

B3 – Vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídörös, mételykórós mocsarak

B4 Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek

OA Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

3130 – Törpekákás iszapnövényzet

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*)

erdei béka (*Rana dalmatina*)

kecskebéka (*Pelophylax esculentus*)

kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*)

mocsári béka (*Rana arvalis*)

vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

zöld levelibéka (*Hyla arborea*)

barna varangy (*Bufo bufo*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Alapvető fontosságú a terület szárazodásának megakadályozása. A tavaszi – kora nyári csapadékot minél hosszabb ideig a területen kell tartani annak érdekében, hogy az értékes vizes élőhelyfoltok minél később veszítsék el vízborításukat. A vízelvezető árkok tisztítása, kotrása kerülendő. A terület vízgazdálkodásának átfogó felmérése és kisebb vízkormányzási munkák lehetnek szükségesek a terület vízháztartásának javítása érdekében.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény vonatkozó rendelkezései.

20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről

b) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslat	Megjegyzés
V63	Élőhely-rekonstrukció.	vízvisszatartás
V67	A területen mindennemű beavatkozás kerülendő, kezeletlen állapotban való fenntartás indokolt.	

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Meg kell vizsgálni a terület vizes élőhelyeinek rehabilitációs lehetőségeit, és szükség esetén kis mértékű vízkormányzási beavatkozásokkal növelni a terület vízvisszatartó képességét.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

Amennyiben a terület vízháztartása megfelelő, a védett és közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok megőrzése érdekében további kezelésre nincs szükség, a minél teljesebb háborítatlanságot kell biztosítani.

KE-5 fás legelő

(a) Kezelési egység kódja: KE-5

(b) Kezelési egység meghatározása: fás legelő

A fás legelők valaha a Dráva-völgy és a Belső-Somogy jellegzetes tájképi elemei voltak. Az erdők kiritkításával létrehozott fás legelők hatalmas delelőfákkal árnyalt gyepterületek. Különleges szerepük van mind a tájképi értékek, mind a hazai növény- és állatvilág megőrzése szempontjából. Átmenetet képeznek az erdei és a fátlan társulások között, így a jelentős ökológiai szegélyhatás következtében főleg azok az élőlények találják meg életfeltételeiket, amelyek eredetileg az erdős-sztyepp zónában, vagy az erdők szegélyén éltek. Az idős fák kiváló élőhelyet biztosítanak az odúlakóknak, valamint a xilofág és szaproxilofág rovaroknak. A legeltetés felhagyásával ezek a természetvédelmi szempontból értékes területek aktív kezelés hiányában eltűnnek, beerdősülnek.

A kezelési egységbe tartozó területek a Csokonyavisontai fás legelő TT területén találhatók.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

D34 Mocsárrétek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

díszes tarkalepke (*Ephydryas maturna*)

nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)

nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)

nagy tűzlepke (*Lycena dispar*)

sápadt szemeslepke (*Lopinga achine*)

sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)

mocsári béka (*Rana arvalis*)

fürge gyík (*Lacerta agilis*)

vadmacska (*Felis silvestris*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A fás legelők megőrzése nem csak természetvédelmi, de tájképvédelmi és kultúrtörténeti szempontból is fontos értékmentés, ezért ezen területek esetében nem csak a védett fajok és élőhelyek megóvására kell törekedni, hanem az élőhely komplex tájképi elemként való fennmaradására, és lehetőség szerint a kialakulásukhoz vezető hagyományos gazdálkodási formák megőrzésére is. Az ideális kezelés így ezeken a területeken a marhával vagy lóval történő legeltetés, valamint a hagyományos legelőápolási munkák (szúrós növények irtása, bozót- és cserjeirtás). Legelő állatállomány hiányában a gyepek fennmaradását kaszálással kell biztosítani. Az idős fák pótlását lehetőleg helyi szaporítóanyagból származó őshonos

fajokkal (kocsányos tölgy, gyertyán, magyar kőris, vadgyümölcsfa-fajok) szükséges biztosítani. Az idős, pusztuló vagy holt faegyedek eltávolítása nem kívánatos.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény vonatkozó rendelkezései.

20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről

b) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslatok
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.
GY26	Inváziós fás szárúak mechanikus irtása.
GY28	A gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzése.
GY33	A gyepterületen előforduló őshonos hagyásfák, hagyásfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok meghagyása.
GY44	A legeltetési sűrűség egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.
GY72	Kaszálás június 15. után lehetséges.
GY106	Legalább 2 évente tisztító kaszálás elvégzése.
GY116	A területen trágyadepónia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el.
GY117	Éjszakázó helyek, ideiglenes karamok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
GY118	Élőhelyrekonstrukció.
GY123	A fás legelő fáinak felújítását a megjelenő újulat megőrzésével, a vadak és legelő állatok elleni megvédésével szükséges biztosítani.

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A beerdősült részek élőhely-rekonstrukciója a cserjésedett, fásodott területek kitisztításával lehetséges (az idős faegyedek és az utánpótlást biztosító egészséges, vegyes korú egyedek kiválasztása és megőrzése mellett), amennyiben a legelőként való további hasznosításra igény merülne fel.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

Aktív kezelés hiányában a fás legelők cserjésedése majd beerdősülése nem akadályozható meg. Ezen élőhelyek megőrzése tájképvédelmi és kultúrtörténeti okból éppoly fontos, mint természetvédelmi célból, ezért legeltetéssel, vagy állat hiányában kaszálással, és a delelőfák egyedi védelmével kell kezelni a területeket. A fás legelő évszázados delelőfái a nagy höscincér (*Cerambyx cerdo*) és a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), gyepterületei a nagy tűzlepke (*Lycena dispar*) élőhelyei.

KE-6 másodlagos fátlan élőhelyek

(a) Kezelési egység kódja: KE-6

(b) Kezelési egység meghatározása: másodlagos fátlan élőhelyek

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak a rossz fajkészletű, feltehetően felülvetett gyepek, az inváziós fajokkal is fertőzött gyomosodó, cserjésedő mezsgyék és nyiladékok.

A kezelési egységbe tartozó területek kevés kivétellel a Csokonyavisontai fás legelő TT területén találhatók.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

OC Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek

OF Magaskórós ruderalis gyomnövényzet

Érintett Natura 2000 élőhelyek: -

Érintett közösségi jelentőségű fajok: -

Érintett, egyéb kiemelt fajok: -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Meg kell akadályozni az inváziós fajok terjedését a környező, természetesebb élőhelyek védelme érdekében.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről (a védett területekre vonatkozóan)

b) Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslatok	Megjegyzés
GY21	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.	
GY26	Inváziós fás szárúak mechanikus irtása.	
GY107	Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása.	Alternatív megoldásként virágzás előtti kaszálás.
GY109	A lekaszált inváziós növények eltávolítása a területről a kaszálást követő 30 napon belül.	

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukció vagy élőhelyfejlesztés a kezelési egység területén nem indokolt.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

Természetvédelmi szempontból kevésbé értékes területek, kezelésük elsősorban további állapotromlásuk megelőzése, illetve a szomszédos területek esetleges inváziós fertőzésének megakadályozása érdekében szükséges. A rendszeres kezelés, a túlhasználat kerülése és az inváziós fajok visszaszorítása esetén állapotuk javulása várható.

KE-7 egyéb (roncsterületek)

(a) Kezelési egység kódja: KE-7

(b) Kezelési egység meghatározása: roncsterületek

Ebbe a kezelés egységbe soroltuk azokat a területeket, melyek legjellemzőbb tulajdonsága az ember általi zavarás, az intenzív területhasználat és az ennek nyomán kialakult jelentős mértékű degradáció. Természetvédelmi szempontból értéktelen területek. Ide tartoznak az infrastruktúra hálózatok elemei, valamint a telephelyek, építmények és bolygatott környezetük.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

U4 Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók

U11 Út- és vasúthálózat

Érintett Natura 2000 élőhelyek: -

Érintett közösségi jelentőségű fajok: -

Érintett, egyéb kiemelt fajok: -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Törekedni kell arra, hogy a bolygatott területek ne növekedjenek, további degradáció ne jelentkezzon, az esetleges gyomosodást, különösen az inváziós fajok állományait vissza kell szorítani. Javasolt kerülni a vegyszerhasználatot, a környezetre veszélyes szerek és technológiák alkalmazását.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény

20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről (Az országos jelentőségű védett részekre vonatkozóan)

b) Javasolt előírások:

A kezelési egységre előírás javaslatok nem fogalmazhatók meg, a területhasználati és területkezelési módokat a hatályos ágazati jogszabályok és egyedi hatósági engedélyek szabályozzák.

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukció a területen található valamely telephely, vonalas létesítmény megszűnése, felszámolása esetén válhat szükségessé. Ilyen esetben a terület rekultivációjára,

az inváziós fajok megtelepedésének vagy terjedésének megakadályozására, a természetszerű állapot helyreállítására kell törekedni.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység jelentősége természetvédelmi szempontból elhanyagolható, a kezelési javaslatok célja csupán a környező területek lehető legkisebb mértékű zavarásának biztosítása lehet.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

A fás legelő kiterjedése az egykori méreteihez képest az állatállomány fokozatos eltűnése, illetve a kezelés időszakos hiánya miatt jelentős mértékben zsugorodott. A gyepek helyén felnőtt fiatalos állományokban még megtalálhatók a hatalmas delelőfák. Amennyiben a hosszútávú fenntartáshoz is megfelelő legelő állatállomány biztosítható, a fás legelő mára becserjésedett vagy beerdősült részei helyreállíthatóak. (KE-5)

A lápos, pangó vizes élőhelyek megőrzése, helyreállítása érdekében megfelelő vízkormányzással, a lecsapoló árkok elzárásával a terület vízháztartása javítható. (KE-4)

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A tervezési terület jelölő fajainak védelme alapvetően az élőhelyek megfelelő kezelésén keresztül biztosítható, a 3.2.1. fejezetben részletezett élőhelykezelési javaslatok alapján.

Skarlátbogár (*Cucujus cinnabarinus*) **kerekvállú állásbogár** (*Rhysodes sulcatus*) - A két faj védelme érdekében fontos a megfelelő mennyiségű és minőségű – főként lábon álló – holt faanyag biztosítása az erdőgazdálkodás során. Ezt az egészségügyi termelések, száradéktermelés és tuskózás mellőzésével, az idős egyedek kíméletével, a vágáskorok növelésével és hagyásfa-csoportok megőrzésével, vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódú kezeléssel lehet elősegíteni.

Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) – A tölgyesek megőrzésével, idős egyedeik védelmével, területarányuk növelésével lehet javítani a faj természetvédelmi helyzetén. Fontos a tölgyesekben a talajelőkészítő munkálatoknál a tuskózás mellőzése. A faállományban a vegyes korú állományok kialakítása, az előregedett, száradó vagy sérült fák helyszínen hagyása, a megfelelő benapozottságú hagyásfák és a tanúfák megőrzése kívánatos.

Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) - A tölgyesek megőrzésével, idős egyedeik védelmével, területarányuk növelésével lehet javítani a faj természetvédelmi helyzetén. Fontos a tölgyesekben a talajelőkészítő munkálatoknál a tuskózás mellőzése. Csökkenteni kell a vaddisznó állományát, mert rendszeresen kitérj a lárvákat.

Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) - A patakmeder rehabilitációval csökkenthető az élőhely talajvízszintjének csökkenése vagy vízháztartásának gyökeres megváltoztatása. Élőhelyein a legeltetés kívánatos, de ügyelni kell arra, hogy a területen tartott állatok száma lehetővé tegye a mozaikosságot. illetve gondoskodni kell legelésből kizárt és kaszálatlan bűvósávok visszahagyásáról.

Díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*) - A faj számára létfontosságú az üde erdei szegélyek mentén a kőrissel elegyes erdők és azok természetközeli aljnövényzetének állapota. A szegélyekben szükség esetén vissza kell szorítani az inváziós gyomok terjedését. Napsütötte, virágokban gazdag szegélyek kialakítása és ligetes struktúra fenntartása javasolt. Nem szelektív rovarölő szerek alkalmazása erdészeti kártevők irtására nem javasolt.

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*) - A tervezési területen a patakmeder rehabilitáció és a felszíni vizek levezetésének elkerülése, a természetes vízdinamikára épülő, sekély vizű élőhelyek fenntartása és a szaporodó helyeken az árnyékoló növényzet elősegítheti az állomány növekedését.

Erdőlakó denevérfajok (durvavitorlájú törpedenevér - *Pipistrellus nathusii*, nyugati pisedenevér - *Barbastella barbastellus*, rőt koraidenevér - *Nyctalus noctula*, szőröskarú koraidenevér - *Nyctalus leisleri*) - A fajok védelme szempontjából kiemelten fontos az idős és odvas faegyedek megtartása az erdőterületeken, valamint a rovarölő szerek használatának mellőzése az erdőgazdálkodásban.

Sápadt szemeslepke (*Lopinga achine*) - A terület vízháztartásának javításával hosszú távon is megőrizhetők az üde, dús aljnövényzetű, gyengén záródó mocsárerdők, láperdők, melyekben a faj megtalálható.

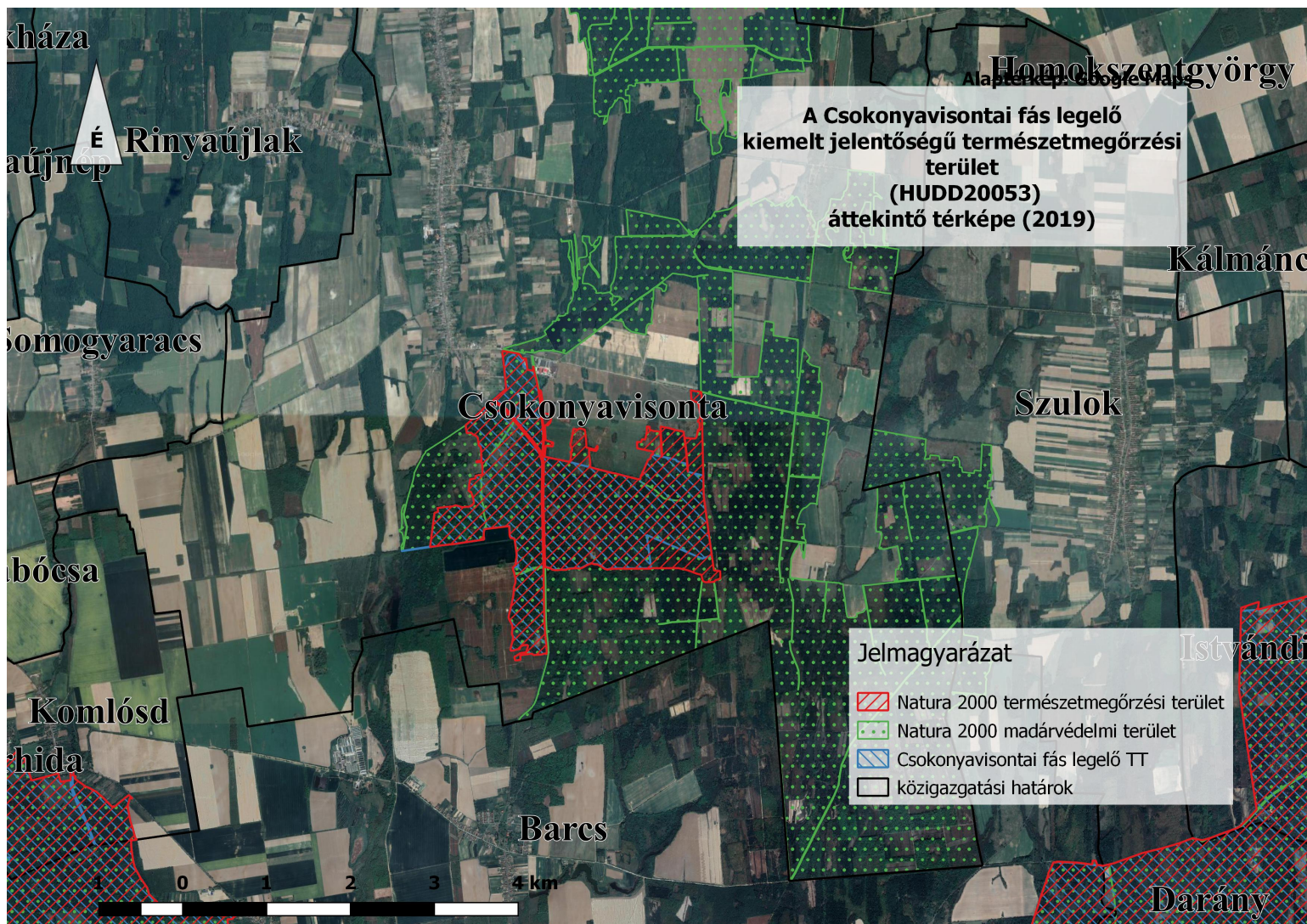
A Csokonyavisontai Fás Legelő természetvédelmi Terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet szerint a fokozottan védett madarak fészkének 100, költési és fiókanevelési időszakban (dec. 15.- augusztus 1.) 400 m sugarú körzetében biztosítani kell a háborítatlanságot.

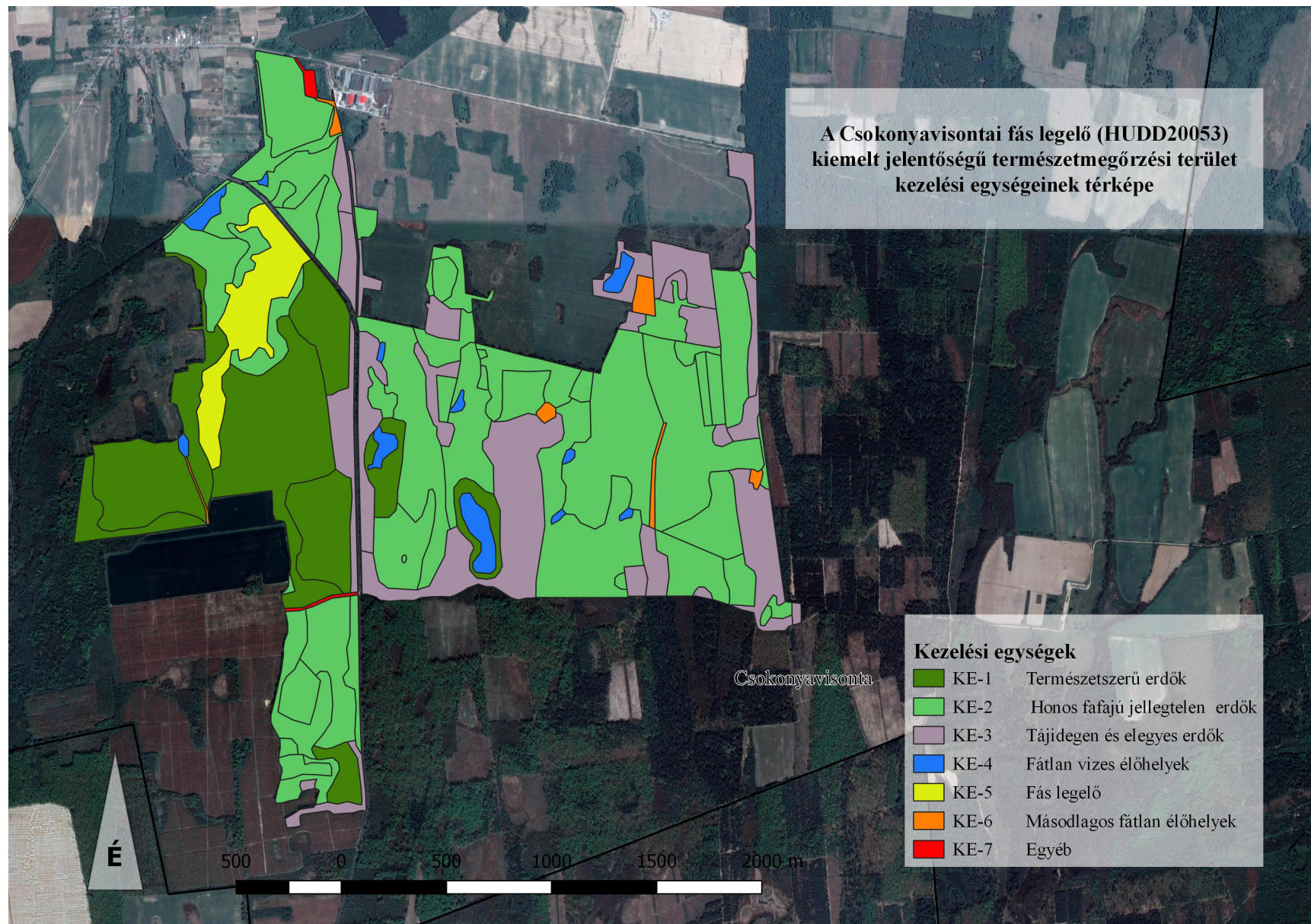
3.2.4. Kutatás, monitorozás

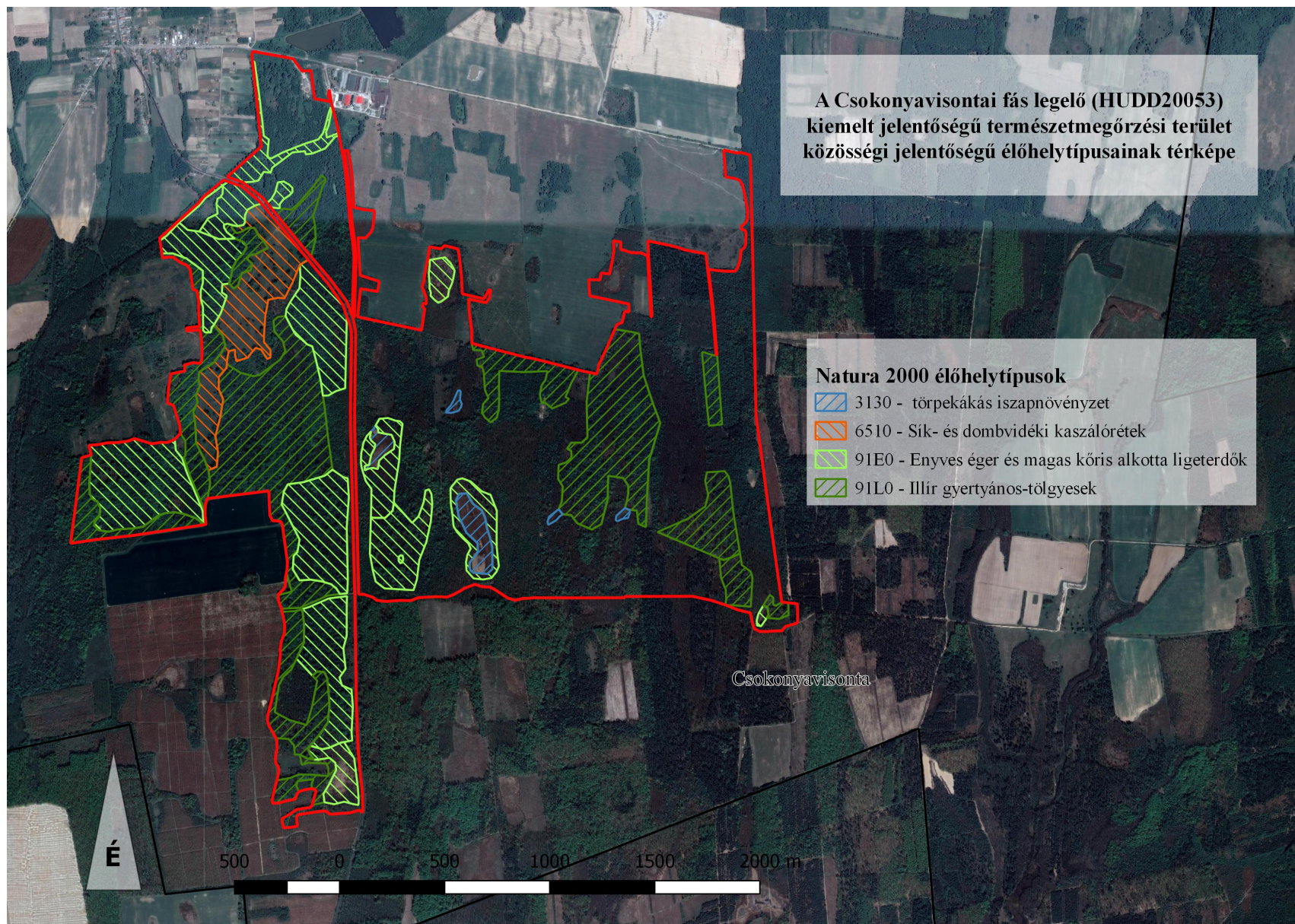
A jelen munka elkészítéséhez elvégzett élőhelytérképezést és a széles körű zoológiai és botanikai felméréseket a fenntartási terv felülvizsgálatai előtt, 10 évente célszerű újra elvégezni. A jelölő fajok és élőhelyek tekintetében minimálisan hat évente (a közösségi jelentőségű fajokról és élőhelyekről az Európai Unió felé benyújtandó jelentések periódusainak megfelelően) el kell végezni az állományok és területek felmérését.

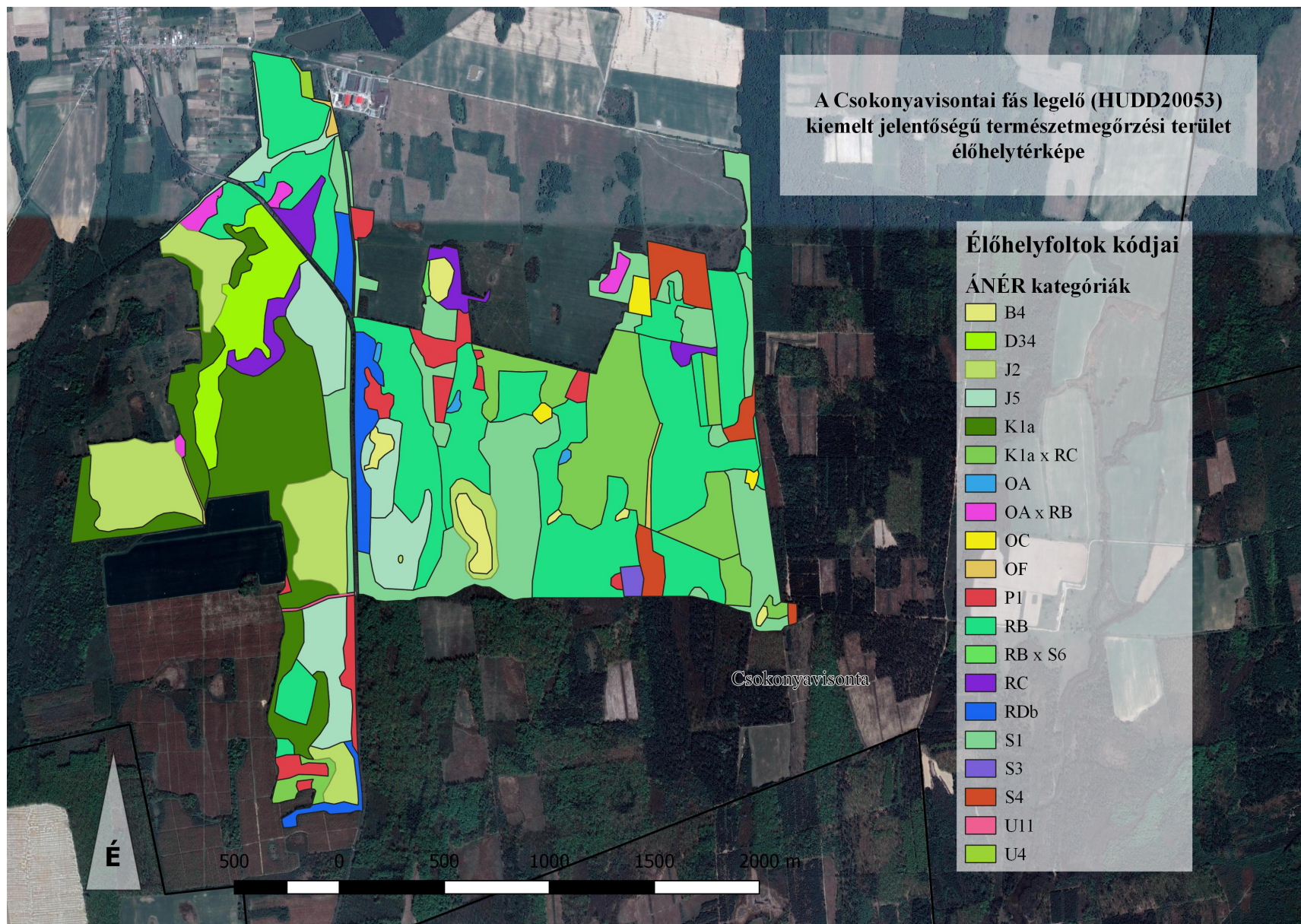
3.2.5. Mellékletek

Térképek:









Az egyes kezelési egységek által érintett helyrajzi számok és erdőrészletek

A táblázat térinformatikai leválogatással készült, adatai tájékoztató jellegűek. Mivel a kezelési egységek nem igazodnak földrészlet- vagy erdőrészlet határhoz, ezért egy részlet több kezelési egységhez is tartozhat, illetve minimális átfedés esetén is megjelenítésre kerül az adott kezelési egységnél.

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (Ha)	Érintett hrsz-ek	Érintett erdőrészletek
KE-1	természetszerű erdők	107,44	Csokonyavisonta 0442/2, 0445/f, 0445/j, 0470/2d, 0470/2f, 0471/3a, 0472/, 0473/4a, 0473/4b, 0473/4c, 0473/6a, 0473/6b, 0473/6c, 0474/2, 0475/, 0476/, 0477/3a, 0477/3b, 0477/8c	Csokonyavisonta 59/A, 59/B, 59/C, 59/F, 59/TN, 60/A, 60/B, 60/C, 60/F, 60/TN 1, 66/K, 66/S, 67/A, 67/B, 67/C, 67/TN, 68/A, 68/B, 68/C, 68/CE, 68/D, 68/E, 68/F, 68/G, 68/H, 69/C, 69/CE, 69/D, 69/E, 69/F, 69/G, 69/NY, 69/TI, 70/B, 71/G, 71/N, 71/P
KE-2	honos jellegtelen és másodlagos erdők, cserjések	259,14	Csokonyavisonta 0424/a, 0426/a, 0426/b, 0427/, 0429/1, 0431/f, 0431/j, 0435/2, 0436/1, 0436/2, 0437/, 0438/a, 0438/b, 0440/, 0441/1, 0441/2, 0441/3, 0441/4, 0441/5, 0442/2, 0443/2, 0444/, 0445/a, 0445/b, 0445/c, 0445/d, 0445/f, 0445/g, 0445/h, 0446/, 0447/, 0448/a, 0448/b, 0449/, 0450/a, 0450/b, 0450/c, 0451/, 0470/2d, 0470/2f, 0471/2, 0471/3a, 0471/3b, 0472/, 0473/4a, 0473/6a, 0473/6b, 0473/6c, 0474/2, 0477/6, 0477/7, 0477/8a, 0477/8b, 0477/8c, 0477/8d	Csokonyavisonta 10/J, 10/K, 11/ÚT 1, 32/A, 32/B, 32/C, 32/D, 32/E, 32/F, 32/G, 32/H, 32/I, 32/J, 32/K, 32/L, 32/N, 32/O, 32/P, 32/Q, 32/R, 32/S, 32/TI, 32/TN, 33/NY 1, 56/A, 56/B, 56/C, 56/D, 56/E, 56/H, 56/I, 56/J, 56/K, 56/L, 56/M, 56/TI, 56/TN, 57/G, 57/H, 57/I, 57/J, 57/L, 57/M, 57/N, 57/O, 57/P, 57/Q, 57/TN 1, 57/V, 57/W, 58/A, 58/B, 58/C, 58/CE, 58/D, 58/E, 58/F, 58/G, 58/TI 1, 58/TI 2, 58/TN, 59/A, 59/C, 59/CE, 59/D, 59/E, 59/F, 59/G, 59/H, 59/I, 59/J, 59/K, 59/L, 59/TI 1, 59/TI 2, 60/A, 60/B, 60/C, 60/E, 60/F, 60/G, 60/H, 60/TN 2, 64/A, 64/B, 64/C, 64/NY, 65/K, 65/L, 66/K, 66/R, 66/S, 67/A, 67/B, 67/C, 67/CE, 67/D, 67/E, 67/TN, 68/E, 69/F, 69/G, 69/H, 69/I, 7/C, 71/G

KE-3	tájidegen és elegyes erdők	94,91	Csokonyavisonta 0424/a, 0426/a, 0427/, 0429/1, 0429/2, 0431/f, 0431/j, 0441/4, 0441/5, 0442/1, 0442/2, 0443/1, 0443/2, 0444/, 0445/a, 0445/b, 0445/c, 0445/d, 0445/f, 0445/g, 0445/h, 0446/, 0448/a, 0450/a, 0450/b, 0450/c, 0451/, 0471/1, 0471/2, 0471/3a, 0472/, 0473/3, 0473/4a	Csokonyavisonta 10/J, 10/K, 10/S, 10/T, 11/ÚT 1, 32/A, 32/B, 32/C, 32/D, 32/E, 32/F, 32/G, 32/H, 32/J, 32/K, 32/L, 32/N, 32/O, 32/P, 32/Q, 32/R, 32/S, 32/TI, 32/TN, 56/C, 56/D, 56/K, 56/TN, 57/H, 57/I, 57/J, 57/K, 57/L, 57/M, 57/N, 57/O, 57/P, 57/Q, 57/TN 1, 57/V, 57/W, 57/Y, 57/Z, 58/A, 58/B, 58/D, 58/E, 58/G, 58/TI 2, 58/TN, 59/A, 59/B, 59/C, 59/CE, 59/D, 59/E, 59/F, 59/G, 59/H, 59/I, 59/L, 59/TI 2, 59/TN, 60/A, 60/B, 60/C, 60/D, 60/E, 60/F, 60/G, 60/H, 60/TN 2, 61/A, 61/B, 61/C, 61/NY 1, 61/NY 2, 61/NY 3, 64/A, 65/G, 65/K, 65/NY 3, 67/A, 67/B, 67/D, 67/TN, 68/A, 68/B, 68/C, 68/D, 68/E, 68/G, 7/A, 7/B, 7/C, 7/NY
KE-4	fátlan vizes élőhelyek	10,03	Csokonyavisonta 0429/2, 0441/5, 0442/2, 0445/c, 0445/f, 0445/g, 0445/j, 0446/, 0448/a, 0477/3a, 0477/8b	Csokonyavisonta 32/E, 56/L, 57/K, 58/B, 59/A, 59/D, 59/H, 59/TI 1, 59/TN, 60/C, 60/F, 60/H, 60/TN 1, 60/TN 2, 69/C, 69/G, 69/I, 69/TI
KE-5	fáslegelő	19,93	Csokonyavisonta 0473/5, 0473/6a, 0473/6b, 0473/6c, 0474/1, 0474/2, 0477/3b, 0477/6, 0477/8b, 0477/8c, 0477/8d	Csokonyavisonta 69/C, 69/F, 69/G, 69/H
KE-6	másodlagos fátlan élőhelyek	4,6	Csokonyavisonta 0426/a, 0429/1, 0429/2, 0435/5, 0436/2, 0440/, 0445/b, 0445/f, 0445/h, 0446/, 0448/a, 0449/, 0450/a, 0474/2, 0475/, 0476/, 0477/3a, 0477/3b	Csokonyavisonta 32/F, 32/K, 32/TI, 56/F, 56/I, 57/K, 57/L, 57/M, 58/B, 58/D, 58/F, 58/TI 2, 59/C, 59/D, 59/J, 59/TI 2, 69/D, 69/E, 69/NY, 69/TI
KE-7	roncsterületek	1,3	Csokonyavisonta 0435/2, 0436/2, 0470/2d, 0471/2, 0471/3a, 0471/3b, 0472/, 0473/4a	Csokonyavisonta 56/F, 56/I, 66/K, 67/A, 67/CE, 67/E, 68/E

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület 88,01%-a része a Csokonyavisontai fás legelő Természetvédelmi Területnek. (437,47 ha, védetté nyilvánította az 5/1977 OTvH határozat, természetvédelmi kezelési tervéről a 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet rendelkezik.)

A terület nagy része (71.43%) állami tulajdonban van, ezen belül is jelentős a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében levő terület aránya. A fennmaradó rész főként magántulajdon és elenyésző részben önkormányzati tulajdon.

Az állami területek magas aránya miatt a természetvédelmi célú kezelés szakszerű megvalósítása kivitelezhető, amennyiben az ehhez szükséges források biztosítása megoldható.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

Bevezetés

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakra Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a 2015-2018 között folyamatosan megjelentetett pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés – ez elsősorban az erdős támogatások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végéhez közeledve – hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez – átmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. évre egy átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat – amelyek jellemzően több éves kötelezettségvállalásúak – meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti évben várhatóan a KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus előre láthatóan 2022-től indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján:

http://termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_aktualizalt_041219.pdf

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhető pályázati felhívásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedés elérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy előnyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánerdők esetében érhetők el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 intézkedés mellett jogosultak többek között az egységes területalapú támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrészlet területén felmerülő költségek és jövedelemkiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt előírások elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus előírás csoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár, biotikus károsítás) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, másodlagos erdőkárok megelőzésére, illetve erdőszerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelő beruházások).

A tervezési területen elérhető támogatások rövid ismertetése

A jelenlegi uniós költségvetési ciklusban (2014-2020) a Közös Agrárpolitika (KAP) támogatásai közül az alábbiak relevánsak a területen. Az I. pillérből (Közvetlen támogatások) elsősorban

- az Alaptámogatás, amelynek célja a mezőgazdasági termelők területalapon megvalósuló jövedelemstabilizációja. A támogatás révén a termelési, éghajlati illetve piaci folyamatokból fakadó negatív hatások következtében megjelenő

jövedelemcsökkenés hatása mérsékelhető. A támogatás igénybevételének részletes feltételeit az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2015. (II. 19.) FM rendelet tartalmazza.

- és az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás (zöldítés), amelynek célja hogy a mezőgazdasági tevékenységet végzők nagyobb mértékben járuljanak hozzá a környezeti és természeti erőforrások megőrzéséhez. A támogatás igénybevételének részletes feltételeit az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás igénybevételének szabályairól, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásának feltételeiről szóló 10/2015. (III. 13.) FM rendelet tartalmazza.

A II. pillérből (Vidékfejlesztési támogatások) a területen elsősorban az alábbiaknak lehet relevanciájuk:

Mezőgazdasági vonatkozásban

- 1) VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 2) VP-4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 3) VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 4) VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 5) VP4-12.1.1-16 Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 56 VP4-4.4.1-16 Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- 7) VP4-4.4.2.2-16 Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése

Erdészeti vonatkozásban

- 1) VP4-12.2.1-16 Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 2) VP5-8.2.1-16 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- 3) VP5- 8.1.1-16 Erdősítés támogatása
- 4) VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- 5) VP5- 8.5.1.-16 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

Jelenleg a Natura 2000 gyepterületekre vonatkozóan létezik kompenzációs kifizetés, azonban egyéb természetvédelmi szempontból fontos élőhelyre (láprét, vizes élőhelyek stb.) kidolgozott földhasználati előírás, illetve ez alapján kompenzációs kifizetés nincs hatályban. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó jelenlegi földhasználati előírások

nem tesznek lehetővé kellő differenciálást az eltérő gypes élőhelytípusok között. A fenntartási terveknek ezért is fontos feladata a konkrét helyi adottságok figyelembevételével meghatározott javaslat rendszer kidolgozása. Fontos, hogy ezen konkrét javaslatok mielőbb beépítésre kerüljenek a támogatási rendszerbe, mivel az érvényes kezelési tervvel nem rendelkező védett területek és a nem védett Natura 2000 gyepterületek a támogatási rendszerből kiszorulhatnak, vagy a természetvédelmi céloknak nem megfelelő kezelésben részesülhetnek, amennyiben a természetvédelmi célok elérése rendszeres kaszálást vagy legeltetést nem igényel. Így adott esetben pont azok a területek nem számíthatnak támogatásra, amelyek (a természeti értékek megóvása érdekében) gazdaságilag nem hasznosíthatók. A jelenlegi támogatási rendszer arra ösztönzi a területhasználót, hogy még a gazdálkodásra amúgy alkalmatlan, de magas természetességi értékű területeken is rendszeres és szükségtelen beavatkozásokat végezzen, nem teszi érdekeltté a gazdálkodókat a háborítatlan, gazdaságilag nem hasznosított területek megőrzésében. Ez a helyzet úgy javítható, ha agrártámogatás lesz igényelhető a nem művelt területekre, azaz nemcsak a kivett művelési ágú területekre, hanem a művelés alatt álló területek egyes részterületeire is.

Az erdőterületek vonatkozásában a jelenlegi támogatási rendszer szinte kizárólag magán-erdőgazdálkodók számára elérhető. Ennek következtében a területen legnagyobb arányban előforduló állami tulajdonú erdőkben a Natura 2000 elvárásokkal összhangban levő természetvédelmi célok érvényesítéséhez szükséges rendszeres anyagi támogatás nem érhető el, csak pályázati úton szerezhető eseti támogatás. Szükséges lenne ezért olyan támogatási konstrukciókat is kidolgozni, amelyek az állami erdők valóban természetvédelmi szemléletű kezelését is lehetővé teszik. A magánerdők esetében a kompenzáció akkor lehetne eredményes, ha mértéke a pusztán gazdasági szempontú hasznosításból származó nyereséggel összevehető lenne, valamint ha a jogosultság feltételrendszere a jelenleginél pontosabban, területspecifikusan lenne meghatározva.

3.3.2. Pályázatok

A területen nem történtek pályázat keretében beavatkozások és jelenleg sem folyik pályázat megvalósítása vagy előkészülete.

3.3.3. Egyéb

A terület kezelésével kapcsolatos egyéb javaslat nem merült fel.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

A célcsoportok elérésére alkalmas kommunikációs elemeket a tervezési munkához és a kommunikáció céljaihoz igazodva választottuk ki. A kiválasztott célcsoportok elérése érdekében az érintett államigazgatási szervek, önkormányzatok és hatóságok hivatali kapun keresztül, a tulajdonosok, gazdálkodók, területhasználók, gazdálkodói érdekképviselői szervek, civil szervezetek postai úton és/vagy e-mailben kaptak értesítést az egyeztetéssel kapcsolatban. A dokumentációt nyilvánosan hozzáférhetővé tettünk a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban: DDNPI) honlapján elektronikus formában, valamint kifüggesztésre került Csokonyavisonta község önkormányzatának hirdetőtábláján és a DDNPI központi épületének hirdetőtábláján is.

3.4.1 Felhasznált kommunikációs eszközök

Weboldal feltöltése aktuális információkkal és az egyeztetési dokumentumokkal. A terv készítése során folyamatosan kerültek fel az elkészülő anyagok a <http://ddnp.nemzetipark.gov.hu/natura-2000-fenntartasi-tervek> webcímre.

Az egyeztetési dokumentum feltöltésének időpontja: 2019. aug. 22.

Érintettek tájékoztatása levélben, postai úton vagy e-mailben történő megkereséssel: a következő fejezetben felsorolt 12 db címzett számára 2019. aug. 23-án tájékoztatót küldtünk, melyben szerepelt az elkészült anyag internetes elérhetősége is.

Önkormányzati közzététellel is hozzáférhetővé tettük az egyeztetési dokumentációt és az egyeztető tárgyalásra szóló meghívót. A nyomtatott dokumentum a postai úton történt tájékoztatással egyidejűleg kifüggesztésre került az érintett önkormányzat (Csokonyavisonta) és a DDNPI hirdetőtábláján.

Tekintettel a viszonylag kisszámú érdekeltre és a hasonló adottságú területek terveinek egyeztetésén szerzett tapasztalatokra, a várhatóan alacsony érdeklődés miatt (egyeztető fórum megrendezésére nem került sor).

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Felhasznált kommunikációs eszköz	Érintett célcsoport	Kommunikáció címzettje	Időpont	Levelek, e-mailek, résztvevők száma
írásbeli tájékoztatás	gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonkezelők	<i>tulajdonosok:</i> Csokonyavisonta Önkormányzata Csokonyavisontai Első Erdőbirtokossági Társulat magántulajdonosok <i>vagyonkezelők:</i> Bányavagyon-hasznosító Nonprofit Kft. Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	2019. 08. 23.	12

		SEFAG Zrt. Bányavagyon-hasztosító Nonprofit Kft. Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság		
	érintett hatóságok	Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Természetvédelmi Osztály Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Földművelésügyi Osztály Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Erdészeti Osztály		
	önkormányzatok	Csokonyavisonta Község Önkormányzata		
	érdekképviselők	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Somogy Megyei Igazgatóság		
	civil szervezetek	Dráva Szövetség		
helyben szokásos hirdetmény útján való közzététel	helyi érdekeltek és érdeklődők	Helyi érdekeltek és érdeklődők	2019. 08. 23.	1 db

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Két szervezettől érkezett észrevétel: a Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Természetvédelmi Osztályától, valamint a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságtól. Az Önkormányzat a Natura 2000 fenntartási terv helyben szokásos módon történt közzétételéről tájékoztatta a DDNPI-t, de a tervvel kapcsolatban észrevételt nem tett. A fenntartási tervre vonatkozó pontosítások és javaslatok beépítésre kerültek a tervbe.

Vélemény adó érintett szervezet/személy	Időpont	Vélemény	Vélemény kezelése, indoklás
Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály	2019. 09. 30.	Javasolja a turizmusra (tömegrendezvényekre) és a vízgazdálkodásra vonatkozó előírások pontosítását, a jogszabályi háttérnek megfelelő kiegészítését.	A javaslatok alapján módosításra került a 3.2.1 fejezet turizmusra és vízgazdálkodásra vonatkozó része.

Természetvédelmi Osztály			
Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	2019. 09. 04.	Javasolja a 0447 hrsz-ú árok (Tekeresi árok) esetében a Natura 2000 jogi jelleg feloldását, vagy a kezelés átadását a DDNPI számára. Megállapítja, hogy a terv a VKI céljaival összhangban van.	Az árok a Natura 2000 terület (és a term.véd. terület) szerves része, a Natura 2000 jogi jelleg megszüntetése nem indokolt. A kezelői jogok átadására nem látjuk szükségesnek kitérni a fenntartási tervben, de a DDNPI nem zárkózik el a javaslat előtt.



AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUDD20053 Csokonyavisontai fás legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUDD20053 Csokonyavisontai fás legelő Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan

természetvédelemért felelős helyettes államtitkár



Budapest, 2021. január „21.”